އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅޭ ކޮރަޕްޝަނުގެ ހިރާސް ކުޑަކުރުމުގެ އިރުޝާދުނާމާ
މި އިރުޝާދުނާމާގައި ހިމަނާފައިވާނީ އިންތިޚާބީ ދުވަސްވަރު އާންމުކޮށް ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކާއި,
މައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން އިންތިޚާބީ ކޮރަޕްޝަން ވިޔަނުދިނުމަށް ފަންނީ ގޮތުން ކަންކަން ކުރާނޭ
ގޮތުގެ ބައިނަލްއަޤުވާމީ އަސާސްތަކާއި މިންގަނޑުތަކެވެ. މިއީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުން
ކުރާ ތަޙުޤީޤުތަކާ ވަކީން ދީފައިވާ އިރުޝާދާއި ލަފައެވެ.

ޝާއިޢުކުރީ:
ޕޮލިސީ އެންޑް ޕްލޭނިންގް ސެކްޝަން, ޕްރިވެންޝަން ޑިޕާޓްމެންޓް
އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން،
07 ވަނަ ފަންގިފިލާ، މ.ފިނިފަރު
މަޖީދީމަގު، މާލެ 20314
ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު 3015200 / 3015257 ފެކްސް 3317182
އީމެ-އިލް: info@acc.gov.mv
ވެބްސައިޓް: www.acc.gov.mv
© އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން 2023

ފިހުރިސްތު
2
ތަޢާރުފު
....
މަ ޤް ޞަ 3
ދު ....
އިންތިޚާބު ތަކާ އި ގުޅިގެން ކޮ ރަ ޝަންގެ ހިރާސް ކު ޑަ ކު ރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ޤާނޫނަތަކުން ބަ ޔާންކު ރާ ކަންތައްތައް 4
ޕް ....
ޝާ 8
ލަ އާއި އިރު
ފާ ދު ....
11
ނިންމުން
....
1

ތަޢާރުފު
އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން (އޭސީސީ) އަކީ، ދިވެހި ދައުލަތުގެ އެންމެހާ ދާއިރާތަކުން ކޮރަޕްޝަން ނައްތައިލުމަށް
މަސައްކަތްކުރުމަށް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 199 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ޤާއިމްކޮށްފައިވާ، ވަކިފަރާތަކަށް
ބުރަނުވާ، މިނިވަން މުއައްސަސާއެކެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދަށުން ކޮރަޕްޝަނުގެ މައްސަލަތައް ބަލައި ތަޙުޤީޤުކުރުމާއި،
ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމަށް ދިރާސާތައްކޮށް ލަފާދިނުމުގެ އިތުރުން އިދާރާތަކަށް ފިޔަވަޅުއަޅައި ކޮރަޕްޝަނުގެ ގެއްލުމާއި
ނުބައިކަމުގެ މައްޗަށް ޢާންމުން ހޭލުންތެރިކުރުން ކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކޮށްފައިވެއެވެ.
އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނަށް ލިބިދީފައިވާ އެންމެހައި ބާރުތައް އިތުރަށް ތަފްސީލުކޮށްދީފައިވަނީ)ޤާނޫނު ނަންބަރު
13/2008 އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު(އިންނެވެ. އެގޮތުން، މިޤާނޫނުން މަތިކޮށްފައިވާ ބައެއް ޒިންމާތަކުގެ
ތެރޭގައި:
(ކ) ކޮރަޕްޝަނުގެ ޢަމަލުތައް ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި ކުރަންޖެހޭ ދިރާސާތައްކޮށް، ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން
އަޅާންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ލަފާ ދިނުމާއި، ކަމާ ގުޅޭގޮތުން އަންގަންޖެހޭ އެންގުންތައް އެ އިދާރާތަކަށް
އެންގުން.
(މ) ކޮރަޕްޝަނުގެ ޢަމަލު ހުއްޓުވުމާއި މަނާކުރުމާ ގުޅޭގޮތުން ޢާންމުކޮށް ހާމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން
ހާމަކުރުމާއި، ކަމާ ގުޅޭގޮތުން ޝާއިއުކުރަންޖެހޭ ބަޔާންތައް ޝާއިޢުކުރުން
(ގ) ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކާ ގުޅިގެން ކޮރަޕްޝަނުގެ ކުށްތައް ތަހްޤީޤުކުރުމާއި، ދައުލަތުގެ
އިދާރާތަކާ ގުޅިގެން ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމަށް ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތައްކުރުން، ހިމެނެއެވެ.
(ފ) ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި ޤައުމީ ފެންވަރުގައި ސިޔާސަތުތައް އެކަށައެޅުމާއި އެ ސިޔާސަތުތައް
މުރާޖަޢާކޮށް އިޞްލާޙުކުރުމާއި، އަދި އެ ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޛުކުރުން.
(ދ) މި މާއްދާގެ (ފ) ގައި ބުނާ ސިޔާސަތުތައް ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި، ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން
އެކުލަވާލައި ހިންގަންޖެހޭ ޕްލޭންތަކާއި، މަޝްރޫޢުތަކާއި، ހަދަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި،
ތަޢާރަފުކުރަންޖެހޭ ހަމަތައް، ތަޢާރަފުކޮށް ހިންގާތޯ ބަލައި، ކަމާގުޅޭގޮތުން، ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން
އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތަކާއި، ތަންފީޛުކުރަންޖެހޭ އުސޫލުތަކާއި، ތަޢާރަފުކުރަންޖެހޭ ހަމަތަކާ ގުޅޭގޮތުން،
އެފަރާތްތަކަށް ދޭންޖެހޭ ލަފާދިނުމާއި، ހުށަހަޅަންޖެހޭ ހުށަހެޅުންތައް ހުށަހެޅުމާއި، އަންގަންޖެހޭ
2

އެންގުންތައް އެންގުމާއި، އެކަންކަމަށް ޢަމަލުކުރަމުންދާ ގޮތް ބަލައި، ނަތީޖާ ނެރެދޭ މިންވަރު
ވަޒަންކުރަމުންދިޔުން.
ހަމައެހެންމެ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު އަށް 1 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު)
ގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 11 އަދި 12 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިންތިޚާބީ ރިޝްވަތާގުޅޭ މައްސަލަތައް
ބަލައި, ތަޙުޤީޤުކުރުމަކީ މިކޮމިޝަނުގެ މައްޗަށް ލާޒިމުކޮށްފައިވާ ކަމެކެވެ.
މަޤްޞަދު
މި އިރުޝާދުނާމާގެ މަޤްސަދަކީ;
- އިންތިޚާބުތަކުގައި ހިންގާ ކޮރަޕްޝަނުގެ ޢަމަލުތަކާއި ކޮރަޕްޝަނަށް ހުށަހެޅޭ ފަދަ ކަންކަން ވިޔަނުދިނުން
(ކޮރަޕްޝަން ޕްރިވެންޝަން)
- އިންތިޚާބާ ގުޅޭ ހުރިހާ މަރުޙަލާއެއްގައިވެސް ނަޒާހަތްތެރިކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ޢަމަލުކުރާނޭ ގޮތުގެ އިރުޝާދު
ފޯރުކޮށްދިނުން
- ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކާއި ކެންޑިޑޭޓުންނާއި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުން ދެފުށްފެންނަ ހާމަކަންބޮޑު ގޮތެއްގައި އިންތިޚާބާއި ގުޅޭ
އެންމެހައި ކަންކަން ހިންގުމަށް ބާރުއަޅައި ކޮރަޕްޝަންގެ ހިރާސް ކުޑަކުރުމަށް ލަފަޔާއި އިރުޝާދުދިނުން.
3

އިންތިޚާބުތަކާއި ގުޅިގެން ކޮރަޕްޝަންގެ ހިރާސް ކުޑަކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނަތަކުން ބަޔާންކުރާ ކަންތައްތައް
1. ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށާއި އިންތިޚާބުތަކަށް ކުރިމަތިލާ ކެންޑިޑޭޓުން ކެމްޕޭ ންކުރުމަށް ފައިސާ ހޯދުމާއި ފައިސާ ޚަރަދުކުރުން
1
އިންތިޚާބަށް ކުރިމަތިލާ ކެންޑިޑޭޓުންގެ އިންތިޚާބާ ގުޅޭ ޚަރަދުކުރަންވާނީ ޤާނޫނު ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން އިންތިޚާބަށް ޚާއްސަ
ބޭންކް އެކައުންޓެއް ހަދައި އެއެކައުންޓް މެދުވެރިކޮށެވެ. އަދި ކެންޑިޑޭޓުންނަށް ލިބޭ މާލީ އެހީ ބަލައިގަންނަންވާނީވެސް
މިއެކައުންޓަށެވެ. ކެމްޕޭނުކުރުމަށް ފައިސާ ހޯދުމުގައި ވަކި ފަރާތްތަކަކުން ލިބޭ ފައިސާގެ އެހީ ޤާނޫނުން ވަނީ މަނާކޮށްފައެވެ.
2
އޭގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ :
(ހ) ބިދޭސީންނާއި، ބިދޭސީ ފަރާތްތަކާއި، ބިދޭސީ އިދާރާތަކުން އެހީގެ ގޮތުގައު ދޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެތި
(ށ) ބިދޭސީ ސަރުކާރަކުން ނުވަތަ ބިދޭސީ ޖަމާޢަތަކުން އެހީގެ ގޮތުގައި ދޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެތި
(ނ) ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޖަމާއަތްތަކުން އެހީގެ ގޮތުގައި ދޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެތި
(ރ) ނަން ހާމަކުރުމަށް ބޭނުންނުވާ ފަރާތްތަކުން އެހީގެ ގޮތުގައި ދޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެތި
(ބ) ޤާނޫނީ ގޮތުން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ދައުލަތުން ދޭ ފައިސާ ފިޔަވައި ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކުން އެހީގެ ގޮތުގައި
ދޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެތި
(ޅ) ސަރުކާރުގެ ޙިއްސާއެއް ހިމެނިގެންވާ އެއްވެސް ކުންފުންޏަކުން ނުވަތަ ތަނަކުން ދޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެތި،
އެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ކޮންމެ ކެންޑިޑޭޓަކަށްވެސް ޚަރަދުކުރެވޭނީ އެކެންޑިޑޭޓަކު ކުރިމަތިލާފައިވާ
3
އިންތިޚާބީ ދާއިރާއެއްގައި ވޯޓް ދިނުމުގެ ޙައްޤު ލިބިގެންވާ ކޮންމެ މީހަކަށް 2000 ރުފިޔާ ވާވަރަށެވެ. މިގޮތުން
ޚަރަދުކުރުމަށްޓަކައި ފައިސާ ހޯދުމުގައި ވަކި ފަރުދަކުދޭ ފައިސާ، އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނުގެ 69 ވަނަ މާއްދާގައި
1 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 67 ވަނަ މާއްދާ
2 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 70 ވަނަ މާއްދާ
3 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 69 ވަނަ މާއްދާ
4

ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަދުގެ 0.5 އިންސައަށްވުރެ އިތުރުވެގެން ނުވާނެއެވެ. އަދި ޤާނޫނީ ޝަޚްސަކު ދޭ ފައިސާ އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ
ޢާންމު ޤާނޫނުގެ 69 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަދުގެ 2 އިންސައްތައަށް4 ވުރެ އިތުރުވެގެން ނުވާނެއެވެ.
އިންތިޚާބުތަކަށް މާލީ އެހީ ހޯދުމުގައި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކާއި ކުރިމަތިލާ ކެންޑިޑޭޓުން ފިޔަވައި އެހެން "ތިންވަނަ ފަރާތް"ގެ
ފައިސާ ޚަރަދުކުރުމަކީ ގިނަ ޤައުމުތަކުން ކަންބޮޑުވާ ކަމެކެވެ. ކެނެޑާ، އަޔަލޭންޑް، ސްލޯވާކް ރިޕަބްލިކް، އިނގިރޭސި ވިލާތް
އަދި އެމެރިކާގައި މިކަން ރެގިއުލޭޓްކުރުމުގެ ގޮތުން ގަވާއިދުތައް ހަދާފައިވެއެވެ. މިގަވާއިދުތަކުގައި "ތިންވަނަ ފަރާތް" ތަކުން
ޚަރަދުކުރެވޭނެ ލިމިޓް ކަނޑައެޅުމާއި މިފަދަ ފައިސާއިން ޚަރަދުކުރެވޭނެ ދިމާ ކަނޑައެޅުން ފަދަ ކަންކަން ޤާނޫނީ އިމުގެ
ތެރެއިން ހަމަޖައްސާފައިވެއެވެ. ޚާއްސަކޮށް، ކޮންފަރާތެއްކަން ނޭނގޭނެހެން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް ފަންޑުކުރުމަކީ އޯއީސީޑީގެ
5
50 އިންސައްތަ ޤައުމުތަކުގައި މަނާކޮށްފައިވާ ކަމެކެވެ.
2. ކެމްޕޭ ނުކުރުމާއި ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން ކެމްޕޭ ނުތަ ކުގައި ހަރަކާތްތެރިވުން
6
އިންތިޚާބާގުޅިގެން ތާއީދު ހޯދުމަށް މަސައްކަތްކުރުމަށްޓަކައި ކެމްޕޭނުކުރުމަކީ ކޮންމެ ކެންޑިޑޭޓެއްގެވެސް ޙައްޤެކެވެ . އަދި އެ
ކެންޑިޑޭޓުންނަށް ތާއީދުކުރާ ފަރާތްތައް މެދުވެރިކޮށް ކެމްޕޭނުކުރުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކެންޑިޑޭޓުންނަށް ލިބިދީފައިވާއިރު، ދައުލަތުގެ
މުވައްޒަފުން ރަސްމީ ގަޑީގައި އަދި ރަސްމީ މަސައްކަތުގައި އުޅޭ އެއްވެސް ވަގުތެއްގައި ސިޔާސީ އެއްވެސް ހަރަކާތެއްގައި
ބައިވެރިވުމަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކުން މަނާކުރާ ކަމެކެވެ. އެގޮތުން، ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ޤާނޫނުގެ
53 މާއްދާގައި "ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގައި ހިމެނޭ އެއްވެސް މުވައްޒަފަކަށް ސީޔާސީ އެއްވެސް ހަރަކާތެއްގައި ބައިވެރިއެއް
"
ނުވެވޭނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ހަމައެއާއެކު، އޮފީހުގެ ރަސްމީ ގަޑީގައި ސިޔާސީ ވާހަކަ ދެއްކުމާއި، ސިޔާސީ
7
ބަހުސްކުރުން، މަސައްކަތުގެ ރަސްމީ ގަޑީގައި ނުވަތަ ރަސްމީ ގަޑީގެ ބޭރުންވެސް، ރަސްމީ މަސައްކަތުގައި އެޅޭ އެއްވެސް
8
ވަގުތެއްގައި، އެއްވެސް ސިޔާސީ ހަރަކާތެއްގައި ބައިވެރިވުމަކީ މުވައްޒަފާމެދު ފިޔަވަޅު އެޅޭނެ ކުށްތަކެވެ.
3. ކެމްޕޭ ނުކުރުމުގައި ދައުލަތުގެ މުދަލާއި ފައިސާ ބޭނުންކުރުން
ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާ ބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 70 ވަނަ މާއްދާއިން ޤާނޫނީ ގޮތުން ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް
ދައުލަތުން ދޭ ފައިސާ ފިޔަވައި ދައުލަތުގެ އިދާރާއަކުން އެހީގެ ގޮތުގައި ދޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެތި، އަދި ސަރުކާރުގެ ޙިއްސާއެއް
4 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 72 ވަ ނަ މާއްދާ
5FinancingDemocracy; FundingofPolitical Partiesand ElectionCampaignsandtheRiskofPolicyCapture
(2016),OECDPublishing
6 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 27 ވަނަ މާއްދާ
7 ގަވާއިދު ނަންބަރު (2021/R-311 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު(ގެ 269)ފ(އަދި 270)ފ(
8 ގަވާއިދު ނަންބަރު (2021/R-311 ދިވެހި ސިވިލް ސަރވިސްގެ ގަވާއިދު(ގެ 272)ހ(
5

ހިމެނިގެންވާ އެއްވެސް ކުންފުންޏަކުން ނުވަތަ ތަނަކުން ދޭ ފައިސާ ނުވަތަ ތަކެތި ކެމްޕޭނުކުރުމަށް ހޯދާ މާލީ އެހީގެ ތެރޭގައި
ބަލައިގަތުންވަނީ މަނާކޮށްފައެވެ.
އޯއީސީޑީ ގައުތަކަށް ބަލާއިރު، އޯއީސީޑީގެ 85 އިންސައްތަ ޤައުމުތަކުން ވަނީ ދައުލަތުގެ މުދާ ސިޔާސީ ބޭނުންތަކަށް
ބޭނުންކުރުން މަނާކޮށްފައެވެ. އަދި ބައެއް ޤައުމުތަކުންވަނީ ހިނގަމުންދާ ސަރުކާރުން މިފަދަ ނުފޫޒު ބޭނުންކުރުން
ހުއްޓުވުމަށްޓަކައި އިންތިޚާބާ ކައިރިކޮށް ދައުލަތުން އިޝްތިހާރުކުރުމާއި، އިންތިޚާބާ ކައިރިކޮށް ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން
9
އިތުރުކުރުމާއި، އިންތިޚާބީ ދުވަސްވަރު ބޮޑެތި ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތައް ފެށުން މަނާކޮށްފައެވެ . ހަމައެއާއެކު، ސަރުކާރުގެ
މަޝްރޫޢުތަކާ ހަވާލުވާ އަދި ޚިދުމަތް ފޯރުކޮށްދޭ ކުންފުނިތަކާއި ކޮންޓެރެކްޓަރުން، އިންތިޚާބަކާ ކައިރިކޮށް، ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށާއި
ކެންޑިޑޭޓުންނަށް އެއްވެސް ގޮތަކުން މާލީ އެހީތެރިކަން ދިނުމަކީ އެމެރިކާގައި މަނާކޮށްފައިވާ ކަމެކެވެ.
ހަމައެއާއެކު، އެމެރިކާގެ ހެޗް އެކްޓްގެ ދަށުން ސިޔާސީ ދަތުރުތަކާ ގުޅޭގޮތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.
• ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފެއްގެ ގޮތުން ހަރަކާތްތެރިވާ އެއްވެސް ސިޔާސީ ފަރާތަކުން ސިޔާސީ ހަރަކާތްތެއްގައި
ބައިވެރިވުމަށް ދަތުރުކުރާނަމަ އެދަތުރުގެ ހުރިހާކަމަކަށް ޚަރަދުކުރާނީ އެކެމްޕޭނަކުން ނުވަތަ ސިޔާސީ ޕާޓީއަކުންނެވެ.
• ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފެއްގެ ގޮތުން ހަރަކާތްތެރިވާ އެއްވެސް ސިޔާސީ ފަރާތަކުން ކުރާ ދަތުރަކީ ރަސްމީ ކަންކަމުގެ
އިތުރުން ސިޔާސީ ހަރަކާތެއް ހިމެނޭ ދަތުރަކަށް ވާނަމަ ބައިވެރިވާ ސިޔާސީ ހަރަކާތުގެ ނިސްބަތަށް ބަލައި ދަތުރުގެ
ޚަރަދުތަކުގެ ބައެއް ސިޔާސީ ޕާޓީއިން އެޑްވާންސްކޮށް ދައްކަންވާނެއެވެ.
• ރިޔާސީ އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ކެމްޕޭނުކުރުމަށް ކުރާ ދަތުރެއްނަމަ، ދަތުރުގެ ހުރިހާ ޚަރަދެއް ކުރަންވާނީ ކެމްޕޭނު
ޚަރަދުގެ ތެރެއިންނެވެ.
• ހަމައެކަނި ސިޔާސީ ހަރަކާތެއް ހިންގުމަށް ކުރާ ދަތުރުތައް އަދި ރަސްމީ ކަންކަމާއި ސިޔާސީ ކަންކަން ހިމެނޭ
ދަތުރެއް ކުރިނަމަވެސް، ކުރަން ޖެހިދާނެ ރަސްމީ މަސައްކަތެއް ކުރުމަށް ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން ދަތުރުގައި
ބައިވެރިކުރެވިދާނެއެވެ.
• އަދި މިފަދަ ދަތުރުތަކުގެ ޚަރަދުތައް ކަނޑައެޅުމަކީ އުނދަގޫ ކަމަކަށް ވެފައި އެކަމުގައި ދައުލަތުގެ ޤާނޫނުތަކާއި
ގަވާއިދުތަކާ ގުޅުންހުރުމާއި، ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންގެ މަސައްކަތްތައް ހިމެނުން އެކަށީގެންވާ ކަމަށްޓަކައި، މިކަންކަމާ
ގުޅިގެން ނިންމުންތައް ނިންމުމުގައި އެތިކް ކައުންސިލްގެ ލަފަޔަކަށް އެދެންވާނެއެވެ.
9FinancingDemocracy; FundingofPolitical Partiesand ElectionCampaignsandtheRiskofPolicyCapture
(2016),OECDPublishing
6

4. އިންތިޚާބުގެ ކަންކަމުގައި ދެފުށްފެނުން ކަށަވަރުކުރުން
އިންތިޚާބުތުތަކުގެ މާލީ ކަންކަމާބެހޭ މަޢުލޫމާތު ހާމަކުރުމުގެ ގޮތުން އެކަންކަމުގެ މުހިންމު ތަފްސީލު އެނގޭނެހެން ކޮންމެ
ކެންޑިޑޭޓަކުވެސް އިންތިޚާބުގެ އޮޑިޓްކޮށްފައިވާ މާލީ ބަޔާން އިންތިޚާބެއް ބާއްވާތާ 60 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިލެކްޝަންސް
10
ކޮމިޝަނަށް ހުށަހެޅުމަކީ ލާޒިމުކަމެކެވެ. އަދި ކެންޑިޑޭޓުންނަށް އިންތިޚާބުތަކުގައި ބޭނުންކުރުމަށް ލިބޭ ފައިސާ އަދި ފައިސާ
11
ދޭ ފަރާތް ސިއްރުކުރުމަކީ ނުވަތަ އޮޅުވާލުމަކީ ޤާނޫނުން މަނާކުރާކަމެކެވެ.
5. ރިޝްވަތުދިނުމާއި ވޯޓު ގަތުން
އެއްވެސް އިންތިޚާބީ ޙައްޤެއްގެ ފައިދާ ވަކި ފަރާތަކަށް ލެންބުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ވަކި ގޮތަކަށް އެޙައްޤު ބޭނުންކުރީތީ އެއްވެސް
އެއްޗެއް ޝުކުރެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ހަދިޔާއެއްގެ ގޮތުން ދިނުމަކީ ރިޝްވަތު ކަމުގައި ޤާނޫނުގައި ވަނީ ކަނޑައަޅާފައެވެ.
އަދި އިންތިޚާބު އިޢުލާނު ކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން އިންތިޚާބުގެ ނަތީޖާ އިޢުލާންކުރާތާ 30 ދުވަހުގެ ނިޔަލަށް، ކެންޑިޑޭޓަކު
ތާއީދު ހޯދުމަށް ނުވަތަ އެހެން ކެންޑިޑޭޓަކުގެ އިންތިޚާބީ ޙައްޤަކަށް ނުރަނގަޅު އަސަރު ފޯރުވުމަށްޓަކައި ވަކި ފަރުދަކަށް ނުވަތަ
ޖަމާޢަތަކަށް ނުވަތަ ޢާންމު ފައިދާއަށްޓަކައި އެއްޗެއް ދިނުން ވަކި ފަރާތަކަށް އެއްޗެއް ދިނުން ނުވަތަ މަންފާއެއް ދިނުމަކީވެސް
ރިޝްވަތު ދިނުމެވެ.12 މީގެ އިތުރުން، ޤާނޫނުލް އުޤޫބާތުގެ 510 ވަނަ މާއްދާއިން ރިޝްވަތުގެ ކުށް ކަނޑައަޅާފައިވާއިރު،
އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ރިޝްވަތު ދިނުމާއި ރިޝްވަތު ހޯދުމުގެ ކުށް ވެސް ތަޙުޤީޤުކުރާނީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުންނެވެ.
10 ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2008 (ރިޔާސީ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 16 ވަނަ މާއްދާ
11 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 72 ވަނަ މާއްދާ ގެ (ރ)
12 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 11 އަދި 12
7

ލަފާއާއި އިރުޝާދު
1 . ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށާއި އިންތިޚާބުތަކަށް ކުރިމަތިލާ ކެންޑިޑޭޓުން ކެމްޕޭ ނު ކުރުމަށް ފައިސާ އާއި އެހީ ހޯދުމާއި ޚަރަދުކުރުން
13
1.1 އިންތިޚާބާ ގުޅިގެން ކެންޑިޑޭޓުން ހާމަކުރަންޖެހޭ މާލީ ރިޕޯޓްތަކާއި މަޢުލޫމާތުގެ އިތުރުން، ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުން
އިންތިޚާބުތަކާ ގުޅިގެން ހިންގާ މުޢާމަލާތްތަކާ ގުޅޭ މާލީ ބަޔާންތައް އާންމުކުރުން.
1.2 ކާކުކަން ނޭނގޭ ފަރާތްތަކާއި، ދައުލަތުގެ އަދި ދައުލަތް ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކާއި ބިދޭސީ ފަރާތްތަކުން ދޭ ފައިސާ
14
ނުވަތަ އެހީ އިންތިޚާބުގެ ކަންކަމަށް ބޭނުންނުކުރުން. އަދި އެކިފަރާތްތަކުން ލިބޭ އެހީއާއި އެހީދޭ ފަރާތްތައް
އެނގޭނެހެން ޢާއްމުކޮށް ހާމަކުރުން.
2. ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން ކެމްޕޭ ނު ތަކުގައި ހަރަކާތްތެރިވުން
2.1 ސިވިލް ސަރވިސްގެ އެއްވެސް މުވައްޒަފަކު ރަސްމީ ގަޑީގައި އަދި ދައުލަތުގެ އިދާރާއެއްގެ ޔުނީފޯމްގައި ހުރެ
ކެމްޕޭނުކުރުމާއި އެއްވެސް ކެންޑިޑޭޓަކަށް ތާއީދު ހޯދުމަށް އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއް ނުހިންގުން.
2.2 ދައުލަތުގެ އަދި ދައުލަތް ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުގެ މުވައްޒަފުން، ވަޒީފާގެ ރަސްމީ ގަޑީގަޔާއި ވަޒީފާއަދާކުރާ
ކުންފުނީގެ ޔުނިފޯމްގައި ހުރެ ކެމްޕޭނުކުރުމާއި އެއްވެސް ކެންޑިޑޭޓަކަށް ތާއީދު ހޯދުމަށް އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއް
ނުހިންގުން.
2.3 ވަކި ކެންޑިޑޭޓަކަށް ތާއީދު ހޯދުމަށް، ނުވަތަ އެންޓި -ކެމްޕޭނު ކުރުމަށް، މުވައްޒަފެއް އަދާކުރާ ވަޒީފާގެ
ހައިސިއްޔަތާއި ބާރާއި ނުފޫޒު ބޭނުންކޮށްގެން އެއްވެސް މުޢާމަލާތެއް ނުހިންގުން.
2.4 ސިޔާސީ ކަންކަމުގައި ބައިވެރިވުމުގައި ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުން، އެ މުވައްޒަފެއް ވަޒީފާ އަދާކުރާ ތަނަކާ ގުޅޭ
ޤާނޫނުތަކާއި އެތަނަކުން އެކުލަވާލާފައިވާ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކަށް ބޯލެނބުން.
2.5 ދައުލަތުގެ އެއްވެސް މުވައްޒަފަކަށް ވަޒީފާގެ ބިރު ދައްކައިގެން އެއްވެސް ސިޔާސީ ޙަރާކާތެއްގައި
ބައިވެރިނުކުރުމާއި އެފަދަ ކަންކަމަށް މަޖްބޫރުނުކުރުމާއި އަދި އެފަދަ އިންޒާރެއް ނުދިނުން.
2.6 ސިޔާސީ ހަރަކާތްތަކުގައި ބައިވެރިވާ ނިސްބަތަށް ބަލައި މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދިނުމާއި، ވަޒީފާ ހަމަޖެއްސުން
ފަދަ ކަންކަން ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުންނާއި ދައުލަތުގެ އަދި ދައުލަތް ޙިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުން ނުކުރުން.
3. ދައުލަތުގެ މުދަލާއި ފައިސާ އަދި މަޤާމު ކެމް ޕޭން ކުރުމުގައި ބޭނުންކުރުން
13 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 66 ވަނަ މާއްދާ
14 ޤާނޫނު ނަންބަރު 11/2008 (އިންތިޚާބުތަކާބެހޭ ޢާންމު ޤާނޫނު) ގެ 70 ވަނަ މާއްދާ
8

3.1 އެއްވެސް ކެންޑިޑޭޓެއް ނުވަތަ ސިޔާސީ ޕާޓީއެއް، ތާއީދު ހޯދުމަށް ހިންގާ އެއްވެސް ހަރަކާތެއްގައި، ކަނޑައެޅިފައިވާ
15
އުޞޫލުތަކުގެ ބޭރުން ދައުލަތުގެ އެއްވެސް ވަސީލަތެއް ބޭނުން ނުކުރުން. ދައުލަތުގެ ވަސީލަތްތަކުގެ ތެރޭގައި :
• ދައުލަތުގެ ތަކެއްޗާއި ޚިދުމަތްތައް، ރަސްމީ އީމެއިލް އަދި ފޯނު،
• ވަޒީފާގެ ރަސްމީ ވަގުތު،
• އާއްމުނުކުރާ ދައުލަތުގެ ބެލުމުގެދަށުގަ ހުންނަ މަޢުލޫމާތު،
• މަޤާމުގެ ނުފޫޒު، ހިމެނޭ
3.2 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ކެންޑިޑޭޓުން އިޢުލާނުކުރުމަށްފަހު، ޚާއްޞަ ހާލަތެއްގައި މެނުވީ، ދައުލަތުގެ
އިދާރާއަކަށް ނުވަތަ ދައުލަތުގެ އަދި ދައުލަތް ޙިއްސާވާ ކުންފުނިތަކަށް ގިނަ އަދަދެއްގެ މުވައްޒަފުން ވަޒިފާއަށް
ނުނެގުން އަދި ވަކިނުކުރުން.
3.3 ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުން އަދި ދައުލަތް ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުން ކުރާ ރަސްމީ ދަތުރުތަކުގައި ނުވަތަ ރަސްމީ
ހަރަކާތްތަކުގައި، ވަކި ކެންޑިޑޭޓަކަށް ތާއީދު ހޯދުމަށް އަދި އެހެންގޮތަކުންވެސް ކެމްޕޭނުކުރުމަށް، އެއްވެސް
މުޢާމަލާތެއް ނުހިންގުން.
3.4 ކެންޑިޑޭޓަކު އިންތިޚާބީ ދުވަސްވަރު ކުރާ ދަތުރެއްގެ މައިގަނޑު މަޤްޞަދަކީ ރަސްމީ ކަމެއްކަމުގައިވާ ޙާލަތުގައި
އެ ދަތުރެއްގެ ޚަރަދު ދައުލަތުގެ ބަޖެޓުން ހަމަޖެއްސިނަމަވެސް، އެދަތުރުގައި ކެމްޕޭނުކުރުން ނުވަތަ ސިޔާސީ
ހަރަކާތް ހިންގާނަމަ އެ ޚަރަދު ކެމްޕޭނު ފައިސާގެ ތެރެއިން ހަމަޖެއްސުން. އަދި، ރަސްމީ ބޭނުމަށް ކުރާ ރަސްމީ
ދަތުރެއްގެ ހަވާސާގައި އެކަމަކުން އެ ދަތުރެއްގެ ޚަރަދަށް އެއްވެސް އަސަރެއް ނުކުރާނެ ފަދަ ސިޔާސީ ހަރަކާތެއްގައި
ނުރަސްމީ ގަޑީގައި ބައިވެރިވެވިދާނެ.
3.5 ކެންޑިޑޭޓަކު އިންތިޚާބީ ދުވަސްވަރު އެއްވެސް ކެމްޕޭނު ދަތުރެއްކުރާނަމަ، ދައުލަތުގެ މުދަލާއި ފައިސާ އަދި ދައުލަތް
ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުގެ މުދަލާއި ފައިސާ އެއްވެސް ގޮތަކަށް ބޭނުންނުކުރުން. އަދި މިގޮތަށް ކުރާ ދަތުރުތަކުގައި
ދައުލަތުގެ މުވައްޒަފުންނާއި ދައުލަތް ހިއްސާވާ ކުންފުނިތަކުގެ މުވައްޒަފުންގެ ފަރާތުން އެއްވެސް ސިޔާސީ
މަސައްކަތެއް އެމުވައްޒަފުންގެ ރަސްމީ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމަނައިގެން ނުހޯދުން.
15PoliticalActivitiesandtheHatchAct,OfficeofLegalCounsel,Officeofthesolicitor,UnitedStates
DepartmentofLabor
9

3.6 މިއިރުޝާދުނާމާގެ 3.5 ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، ރިޔާސީ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނުން ރައީސްކަމަށް
ކުރިމަތިލާ ކެންޑިޑޭޓުންނަށާއި އެކެންޑިޑޭޓުންގެ ނައިބު ކަމަށް ކުރިމަތިލާ ފަތާތްތަކަށް ދޭންޖެހޭ ސަލާމަތާއި
16
ރައްކާތެރިކަން ދައުލަތުގެ ޚަރަދުގައި ދޭންވާނެ .
4. ރިޝްވަތު ދިނުމާއި އިންތި ޚާ ބާއި ގުޅިގެން ވޯޓު ގަތުމާއި ވޯޓު ވިއްކުން
4.1 ރިޝްވަތުގެ ކުށެއް ކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެއްވެސް ޤާނޫނެއްގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ޢަމަލެއް ނުހިންގުމާއި
އެފަދަ ކަންކަމަށް ހިތްވަރުލިބޭ ފަދަ ގޮތްތަކަށް އާއްމުކޮށް ވާހަކަނުދެއްކުން.
4.2 އިންތިޚާބަކާ ގުޅިގެން ކެންޑިޑޭޓަކު ތާއީދު ހޯދުމަށްޓަކައި ވާ ވަޢުދު އެއީ ކެންޑިޑޭޓަކު ކެންޑިޑޭޓުގެ ޢާންމު
ތަޞައްވުރެއް ނުވަތަ ސިޔާސަތަކާ ގުޅޭގޮތުން ޢާންމުކޮށްވާ ވައުދަކަށްވުން. އަދި ވަޢުދުވުމުގައި ސީދާ ގޮތުންވެސް
އަދި ނުސީދާ ގޮތުންވެސް ވަކި ފަރުދަކަށް ނުވަތަ ވަކި ޖަމާޢަތަކަށް އެއްވެސް ފައިދާއެއް ނުވަތަ މަންފާއެއް ލިބޭ
ފަދަ ވަޢުދެއްކަމުގައި ނުވުން.
4.3 ރިޝްވަތުގެ ޢަމަލުތައް ހިންގުން ހުއްޓުވައި، އިންތިޚާބުތަކުގެ ނަޒާހަތްތެރިކަން ޔަޤީންކުރުމަށްޓަކައި، ރައްޔިތުން
އެފަދަ ޢަމަލުތަކަށް ފާރަވެރިވެ އެފަދަ ޢަމަލުތަކުން އެއްކިބާވެ، ރިޕޯޓުކުރުން.
5. އިންތިޚާބާ ގުޅޭ ކަންކަމުގައި ދެފުށްފެނުން ކަށަވަރުކުރުން
5.1 އެއިރަކު އޮންނަ ސަރުކާރަކުން ހިންގަމުންގެންދާ ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތަކަކީ ހިނގަމުންދާ އިންތިޚާބަކާ ގުޅުމެއް
ނެތް ގޮތެއްގައި ރައްޔިތުންގެ ލާބައާއި މަންފާއަށް ހިންގާ މަޝްރޫޢުތަކެއް ކަން ކަށަވަރުކުރުމަށްޓަކައި އެ
މަޝްރޫޢުތަކާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ކަނޑައެޅޭ އުޞޫލެއްގެ މަތިން ދުރާލާ ޢާއްމުކުރަމުން ގެންދިއުން.
5.2 އިންތިޚާބީ ދުވަސްވަރު ސަރުކާރު ކުންފުނިތައް އަދި ދައުލަތުގެ އެހެނިހެންވެސް އިދާރާތަކުން ކޯޕަރޭޓް ސޯޝަލް
ރެސްޕޮންސިބިލިޓީގެ ހަރަކާތެއް ހިންގާނަމަ، ޢާ އް މު ން ގެ މެ ދު ގައި ޝައް ކު ނު އު ފެދޭ ނެ ހެ ން، ކަނޑައަޅާފައިވާ
ސީއެސްއާރް ޕޮލިސީއާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކޮށް މަޢުލޫމާތު ޙިއްސާކުރުން.
5.3 އިލެކްޝަންސް ކޮމިޝަނުން ކެންޑިޑޭޓުން އިޢުލާނުކުރުމަށްފަހު، އަހަރުގެ ބަޖެޓް ފާސްކުރާއިރު ބަޖެޓްގައި
ހިމެނިފައިނުވާ އެއްވެސް އިނާޔަތެއް ނުވަތަ ސަބްސިޑީގެ ގޮތުގައި ދެވޭ ފައިސާގެ މިންވަރު އިތުރުނުކުރުން.
16
ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2008 (ރިޔާސީ އިންތިޚާބުގެ ޤާނޫނު) ގެ 11 ވަނަ މާއްދާ
10

ނިންމުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިމިޤްރާތީ ނިޒާމަކީ ރައްޔިތުން އިތުބާރުކުރާ، ރައްޔިތުންގެ ޙައްޤު ލިބިދެނިވި ގޮތެއްގައި ބައްޓަންކުރެވި
ހިނގަމުންދާ ނިޒާމަކަށް ހެދުމަށްޓަކައި، އިންތިޚާބުތަކުގެ ހުރިހާ މަރުހަލާތަކަކީވެސް ކޮރަޕްޝަންގެ ހިރާސްތަކުން މިންޖުވެފައިވާ
މަރުހަލާތަކަކަށް ހަދަންޖެހެއެވެ. އެހެންކަމުން، އިންތިޚާބުތަކުގައި ހިންގާ ކޮރަޕްޝަނުގެ ޢަމަލުތަކާއި ކޮރަޕްޝަނަށް މަގުފަހިވާ
ކަންކަން ވިޔަނުދީ، އިންތިޚާބުތަކަށް ކެމްޕޭނުކުރުމުގައި ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުންނާއި، ކެންޑިޑޭޓުންނާއި، ކެންޑިޑޭޓުންނަށް ތާއީދު
ހޯދުމަށް މަސައްކަތްކުރާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުންވެސް މިއިރުޝާދުނާމާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ސަމާލުކަން ދިނުމަށް
އިލްތިމާސްކުރަމެވެ.
11

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަން | މ.ފިނިފަރު، 7 ވަނަ ފަންގިފިލާ | މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯން: +960 301 5257 +960 301 5200 | މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށް : 1418
www.acc.gov.mv info@acc.gov.mv ACC_MALDIVES ACCMALDIVES ACCMALDIVES